

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska med didaktisk inriktning II

Swedish with an Educational Perspective II

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NSL202
Gäller från:	VT 2010
Fastställd:	2008-07-02
Ändrad:	2009-12-10
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska

Beslut

Kursplanen har tagits fram och genomförs i samverkan mellan Institutionen för nordiska språk, Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria och Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling vid Stockholms universitet.

Kursplanen är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2008-07-02, och reviderad 2008-12-03, 2009-05-06 och 2009-12-10.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Svenska med didaktisk inriktning I

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
LITE	Litterär textanalys	7.5
SVDI	Svenskämnets didaktik	7.5
TEKO	Text, kontext och tillämpning	7.5
UNLI	Ungdomslitteratur	7.5

Kursens innehåll

Kursen består av tre samverkande delar: en ämneestetisk, en ämnesdidaktisk och en verksamhetsförlagd del (VFU). Innehållet i den verksamhetsförlagda utbildningen planeras och följs upp av kurslärare, verksamhetsföreträdare och student och anpassas till det arbete som pågår i verksamheten.

Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Litterär textanalys, 7,5 högskolepoäng, varav 3 högskolepoäng VFU
Part 1: Literary Analysis, 7,5 ECTS

Delkursen syftar till att ge studenterna grundläggande kunskaper om och färdigheter i litterär textanalys. Den presenterar litteraturvetenskaplig terminologi och begreppsbildning och mångfalden av litteraturvetenskapliga teorier och metoder för analys och tolkning av litterära texter i olika genrer. Delkursen behandlar även skillnaden mellan litterära texter och andra språkliga texter och förhållandet mellan litterär text och texter i andra medier.

(Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria)

Delkurs 2: Ungdomslitteratur, 7,5 högskolepoäng, varav 3 högskolepoäng VFU
Part 2: Young Adult Literature, 7,5 ECTS

Delkursens syfte är att studenterna ska tillägna sig kunskaper om ungdomslitteratur och ungdomsskildringar. Delkursen ger en orientering i ungdomslitteratur och ungdomsskildringar ur ett historiskt och ett socialt perspektiv och vidare denna litteratur särart i förhållande till såväl barn- som vuxenlitteratur samt dess genrer, teman, genus- och formstrukturer och roll i samhället och skolan.

(Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria)

Delkurs 3: Text, kontext och tillämpning, 7,5 högskolepoäng, varav 1,5 högskolepoäng VFU
Part 5: Text, Context and Analysis, 7,5 ECTS

Delkursens syfte är att ge studenterna teoretiska insikter och praktisk färdighet i språklig och innehållslig analys både av sakprosatexter och litterära texter så att de därigenom kan utveckla sin förmåga att bedöma de texter eleverna möter och själva skriver. Ytterligare ett syfte är att studenterna ska förvärva färdighet i att analysera sambandet mellan samhälle, verksamhet och text. Delkursen behandlar olika teorier för begrepp som text, genre och stil; grundläggande metoder för strukturell, pragmatisk, kritisk, retorisk och intertextuell textanalys samt analyser av sakprosa och litterära texter inom olika genrer.

(Institutionen för nordiska språk)

Delkurs 4: Svenskämnets didaktik, 7,5 högskolepoäng, varav 1,5 högskolepoäng VFU
Part 4: Swedish for Teaching, 7,5 ECTS

I delkursen behandlas läraruppdrag och kunskapssyn med utgångspunkt i styrdokument såsom läroplaner och kursplaner. Vidare tas i didaktikundervisningen upp samband mellan svenskämnets kursplaner och didaktisk teori och studenterna ges möjlighet att utifrån styrdokument och teoretiska didaktiska perspektiv reflektera över val av metodiska redskap för undervisning i svenska. Tonvikt läggs vid att studenterna i diskussioner använder teoretiska begrepp som är relevanta för svenskämnets didaktik och att de därmed utvecklar ett professionellt språk.

(Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling)

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten ha förmåga att

- motivera sina val av redskap för att arbeta med språk och litteratur på ett för ungdomar utvecklande sätt
- urskilja och beskriva samband mellan svenskämnets kursplaner och språkets och litteraturens funktioner i samhälle och omvärld
- tillämpa språk- och litteraturvetenskaplig samt didaktisk teori i sin undervisning
- bygga sin undervisning på vetenskaplig grund
- i studier och undervisning beakta genus - och etnicitetsperspektiv
- planera, genomföra och utvärdera undervisning i svenska
- aktivt och självständigt delta i seminariediskussioner

VFU: Förväntade studieresultat i slutet av utbildningen

Efter genomgången kurs ska studenten kunna

- självständigt organisera och genomföra verksamhet/undervisning med utgångspunkt från gjorda erfarenheter, goda ämneskunskaper och teoretiskt förankrade didaktiska överväganden samt med beaktande av elevers olika förutsättningar och behov

- utifrån styrdokument och teoretiska perspektiv formulera och kommunicera relevanta mål och bedömningskriterier så att elever och föräldrar/vårdnadshavare kan förstå samt analysera, dokumentera och bedöma elevers lärande i förhållande till verksamhetens mål
- värdera olika bedömningsformer och hantera en rättssäker betygssättning i enlighet med nationella styrdokument (gäller för studiegångar mot grundskola och gymnasium) □
- utveckla lärandemiljöer som på ett demokratiskt sätt främjar elevers lärande och utveckling
- på ett ansvarsfullt sätt fungera som arbetsledare för och samverkanspartner till såväl elever som vuxna samt konstruktivt reflektera över vad som sker i denna samverkan ur ett yrkesetiskt perspektiv
- analysera och reflektera över sin praktik och lärarroll utifrån teoretiska perspektiv och gjorda erfarenheter samt med användande av ett professionellt språk formulera slutsatser för den egna yrkesutvecklingen

Undervisning

Beslut om undervisningens närmare uppläggning för de olika delkurserna och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen på respektive institution. Närvaro på VFU är obligatorisk.

Kunskapskontroll och examination

a. Delkurs 1: Litterär textanalys

Examination består av en skriftlig hemuppgift i form av en textanalys.

Delkurs 2: Ungdomslitteratur

Examination sker i form av en skriftlig inlämningsuppgift samt en skriftlig uppgift i anslutning till den verksamhetsförlagda utbildningen.

Delkurs 3: Text, kontext och tillämpning

Examination sker genom individuell skriftlig hemtentamen och VFU-uppgift. Dessutom krävs aktivt deltagande vid seminarierna samt fullgörande av tre gruppuppgifter.

Delkurs 4: Svenskämnets didaktik

Delkursen examineras genom skriftliga uppgifter.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

För VFU används en tvågradig målrelaterad betygsskala G/U.

c. Kursens betygs-kriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyget E på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser samt fullgjord och godkänd VFU. För godkänt betyg på kursen krävs också genomfört trepartssamtal.

e. Vid underkännande gäller att student som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Student som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Student som underkänts i ordinarie VFU har rätt att genomgå ytterligare en vfu-period, dock inte fler än två vfu-perioder sammanlagt.

Student som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom

ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats, har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionernas studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges endast inom lärarprogrammet vid Stockholms universitet.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Obligatorisk litteratur för samtliga delkurser:

Grundskola. Kursplaner och betygskriterier. 2000. www.skolverket.se

Gymnasial utbildning. Kursplaner och betygskriterier. 2000. www.skolverket.se

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. 2000 (2 uppl.). Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. Stockholm: Liber.

Svenska Akademiens ordlista över svenska språket. 2006 (13 uppl.).

Svensk ordbok. 1986. Utarbetad vid Språkdata, Göteborgs universitet (eller en motsvarande ordbok).

Delkurs 1: Litterär textanalys, 7, 5 högskolepoäng
Facklitteratur

Bergsten, Staffan. (red.). 2002. Litteraturvetenskap □ en inledning. Lund: Studentlitteratur. (Enligt lärarens anvisning ett urval på ca 60 sidor från kap. 3-8 och 10, s. 33-128, 143-158)

Engdahl, Horace. 2002. Att skriva om litteratur. I: S. Bergsten (red.), Litteraturvetenskap □ en inledning. Lund: Studentlitteratur. (S. 205-214.)

Hedling, Erik. 2002. Roman blir film. I: H. Lund (red.), Intermedialitet. Ord, bild och ton i samspel. Lund: Studentlitteratur (S. 229-234.) (Stencil)

Heith, Anne. 2006. Texter □ medier □ kontexter. Introduktion till textanalys i svenskundervisningen på grundskolan och i gymnasiet. Lund: Studentlitteratur. (S. 52-88, 213-244; ur kap. 2 och 7.)

Lagerroth, Ulla-Britta. 2002. Från text till teater. I: H. Lund (red.), Intermedialitet. Ord, bild och ton i samspel. Lund: Studentlitteratur (S. 213-220.) (Stencil)

Lund, Hans. 1993. Den ekfrastiska texten. I: U.-B. Lagerroth, P. Luthersson & A. Mortensen (red.), I musernas tjänst. Studier i konstarnas interrelationer. Stockholm/Stehag: Symposion. (S. 207-223.) (Stencil)

Malmström, Sten. 1974 o. senare. Takt, rytm och rim i svensk vers. Stockholm. (77 s.)

Åström, Kenneth. (red.). 2008. Termlexikon i litteraturvetenskap. Lund: Studentlitteratur.

Enligt lärarens anvisning läses dessutom ca 200 sidor facktext i anslutning till den valda skönlitteraturen.

Skönlitteratur

Enligt lärarens anvisning läses romaner, ett urval kortprosa, dramer och ett urval lyrik (totalt ca 600 s). Därtill ingår enligt lärarens anvisning en film och/eller en teaterföreställning.

Delkurs 2: Ungdomslitteratur, 7,5 högskolepoäng

Facklitteratur

Edström, Vivi. 1998. Fångenskapssymboler i ungdomsboken. I: K. Hallberg (red.), 1998. Läs mig – sluka mig! En bok om barnböcker. Stockholm: Natur och kultur. (Finns som e-bok.) (S. 181–210.)

Hedén, B. 1998. Det jämlika tilltalet i ungdomsboken från 40-tal till 90-tal. I: K. Hallberg (red.), Läs mig – sluka mig! En bok om barnböcker. Stockholm: Natur och kultur. (Finns som e-bok.) (S.161-180.)

Heith, Anne. 2006. Texter i medier i kontexter. Introduktion till textanalys i svenskundervisningen på grundskolan och i gymnasiet. Lund: Studentlitteratur. (Kap.3. S. 89-106.)

Lundqvist, Ulla. 1999. Den nytidsrealistiska ungdomsromanen under åttiotalet. I: E. Flatekval (red.), Förankring och förnyelse. Nordiska ungdomsromaner inemot år 2000. Stockholm: Gleerup. (S. 82–106.)

Svensson, Sonja. 1999. Dödspolare, skuggmän och förlorade fäder. Idyllfobin i 1990-talets ungdomsbok. I: E. Flatekval (red.), Förankring och förnyelse. Nordiska ungdomsromaner inemot år 2000. Stockholm: Gleerup. (S. 107-121.)

Westin, Boel. 1994. Flickboken som genre. I: Y. Toijer-Nilsson & B. Westin (red.), Om flickor för flickor. Den svenska flickboken. Stockholm: Rabén & Sjögren. (S. 10-14.)

Westin, Boel. 1994. Patriarkatet och erotikerna. I: Y. Toijer-Nilsson & B. Westin (red.), Om flickor för flickor. Den svenska flickboken. Stockholm: Rabén & Sjögren. (S. 15-43.)

Westin, B. 2002. Vad är barnlitteraturforskning? I: S. Bergsten (red.), Litteraturvetenskap – en inledning. Lund: Studentlitteratur. (S. 125–137.)

Åström, Kenneth. (red). 2008. Termlexikon i litteraturvetenskap. Lund: Studentlitteratur.

Enligt lärarens anvisning läses dessutom ca 50 sidor facktext i anslutning till analysövningar och den valda skönlitteraturen.

Skönlitteratur

Enligt lärarens anvisning läses ett urval skönlitteratur (totalt ca 1200 sidor). Det bör innehålla någon representativ äldre pojkbok eller flickbok (t ex Huckleberry Finns äventyr eller Unga kvinnor), någon vuxenbok som även läses av unga (t ex Räddaren i nöden, Flugornas herre, Barnens ö, Mitt liv som hund), moderna svenska ungdomsromaner av t.ex. Peter Pohl, Mats Wahl, Sara Kadefors och Emma Hamberg samt en populär skräck- eller detektivroman.

Delkurs 3: Text, kontext och tillämpning, 7,5 högskolepoäng

Adelswärd, Viveka. 1996. Plötsligt står där en älg. Om historiskt presens i berättelser. I: Språk & stil. 6 (Ny följd). S. 5–14. (Stencil)

Bergman-Claesson, Görel. 2006. Att skapa en genre. Tre gymnasielärare kommenterar elevtexter. I: Svenskans beskrivning 26. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 75–80. (Stencil)

Björkvall, Anders. 2006. Bild och text i annonser. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm Norstedts akademiska förlag. S. 94–101.

Björkvall, Anders. 2007. Att göra barn till konsument. Språkhandlingar för utbyte av varor och tjänster i reklam i Kalle Anka & Co under fyra decennier. I: K. Milles & A. Vogel (red.), Språkets roll och räckvidd. Festskrift till Staffan Hellberg den 18 februari 2007. Stockholm: Almqvist & Wiksell international. S. 44–53. (Stencil)

Blåsjö, Mona & Strand, Hans. 2006. Studenternas examensarbeten. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm Norstedts akademiska förlag. S. 73–84.

Carlquist, Jonas. 2001. Sammanhang i hypertext. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm Norstedts akademiska förlag. S. 121–129.

- Ekvall, Ulla. 1995. Läroboken □ begriplig och intressant? I: Strömquist, Siv (red.), Läroboksspråk. (Ord och stil 26). Uppsala: Hallgren & Fallgrens studieförlag. (S. 47□76.)
- Ekvall, Ulla. 2007. Berättarperspektiv i elevers skrivprocess. I: K. Milles & A. Vogel (red.), Språkets roll och räckvidd. Festskrift till Staffan Hellberg den 18 februari 2007. Stockholm: Almqvist & Wiksell international. S. 77□87. (Stencil)
- Eriksson, Mats. 1997. Ungdomars berättande. En studie i struktur och interaktion. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 43). Uppsala: Institutionen för nordiska språk. (S. 99□114.) (Stencil)
- af Geijerstam, Åsa & Wiksten Folkeryd, Jenny. 2006. Elevtexter i grundskolan. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm Norstedts akademiska förlag. S. 24□35.
- Gullin, Christina. 2008. När det främmande blir svenskt. Reflexioner kring Nadine Gordimers romaner A Sport of Nature och The House Gun på svenska. I: Y. Lindqvist (red.), Gränslösa texter. Perspektiv på översättning. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 32□51. (Stencil)
- Gunnarsson, Britt□Louise. 1996. Populärvetenskapens register □ om texten, syftet och läsaren. I: Språk och stil 6. (S. 75□92.) (Stencil)
- Hellberg, Staffan. 2002. Svenskämnets röster. I: B. Falkevall & S. Selander (red.), Skolämne i kris. (Stockholm Library of Curriculum Studies. 10.) Stockholm: HLS Förlag. S. 83□103. (Stencil)
- Hellberg, Staffan. 1996. Berättarperspektivet i vanliga romaner. I: O. Josephson (red.), Stilstudier. (Ord och stil 27). Uppsala: Hallgren & Fallgrens studieförlag. (S. 30□45.)
- Hellspong, Lennart. & Ledin, Per. 1997. Vågar genom texten. Lund: Studentlitteratur. (303 s.)
- Hene, Birgitta & Wåhlin, Kristian. 1991. Vad gör en bok populär bland barn? I: B. Hene & S. Wahlén (red.), Barns läsutveckling och läsning. Rapport från ASLA:s höstsymposium i Stockholm, 15□16 november 1990. (ASLA:s skriftserie 4). (S. 246□278.) (Stencil)
- Hultman, Tor G. 2006. Grammatik och normer. I: S. Ask et al (red.), Lekt och lärt vänskrift till Jan Einsarsson. Växjö: Växjö University Press. S. 103□113. (Stencil)
- Josephsson, Olle. 2006. En bok om textvård. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 5□23.
- Karlsson, Anna□Malin. 1997. Textnormer i och utanför skolan □ att skriva insändare på riktigt och på låtsas. Svenskans beskrivning 22. Lund: Lund University press. (S. 172□186.) (Stencil)
- Karlsson, Anna□Malin. Så läser man på nätet. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 111□120.
- Ledin, Per. 1998. Karius och Baktus på nya äventyr. Intertextualitet i annonser från Folkvandvården. I: form □ innehåll □ effekt. Stilistiska och retoriska studier tillägnade Peter Cassirer på 65□årsdagen. Göteborg. (S. 165□176.) (Stencil)
- Liberg, Caroline. 2001. Läromedelstexter i ett andraspråksperspektiv □ möjligheter och begränsningar. I: K. Naclér (red.), Symposium 2000. Ett andraspråksperspektiv på lärande. Stockholm: Sigma Förlag. (S. 108 □ 128.) (Stencil)
- Lindqvist, Yvonne. 1997. □Tuschrutningen□ ur ett funktionellt grammatiskt perspektiv. Språkliga metafunktioner i den litterära tolkningens tjänst. I: Språk och stil. 7 NF. S. 115□131. (Stencil)
- Nyström Höög, Catharina. 2006 Gymnasisttexter. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm Norstedts akademiska förlag. S. 24□35.
- Nyström Höög, Catharina. 2006. Den mottagaranpassade myndigheten. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm Norstedts akademiska förlag. S. 85□93.
- Ransgart, Martin. Läsvärda läroböcker kräver helhetsgrepp. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm Norstedts akademiska förlag. S. 5□23.

Reichenberg, Monica. 2006. Röst och kausalitet i läroböcker. I: O. Josephsson (red.), Textvård. Stockholm Norstedts akademiska förlag. S. 45-59.

Selander, Staffan & Ledin, Per. 2003. Institution, text och genre. (Utdrag.) I: B. Englund & P. Ledin (red.), Teoretiska perspektiv på sakprosa. Lund: Studentlitteratur. S. 107-111, 119-122. (Stencil)

Söderberg, Barbro. 1996. Mellan raderna och orden. I: O. Josephsson (red.), Stilstudier. (Ord och stil 27). Uppsala: Hallgren & Fallgrens studieförlag. (S. 66-85.)

Teleman, Ulf. 1989. Veta och kunna. Om metakunskapens roll vid produktion av skriftliga texter. I: Skrivande. Rapport från ASLA:s nordiska symposium Uppsala 10-12 november 1988. (ASLA:s skriftserie 2). Uppsala: ASLA. S. 5-29. (25 s.) (Stencil)

Artiklar om ca 50 sidor tillkommer enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 4: Svenskämnets didaktik, 7,5 högskolepoäng

Bergman, Lotta m fl (2009). Makt, mening, motstånd. Litteraturundervisningens dilemman och möjligheter. Stockholm: Liber. (188 s.)

Dysthe, Olga (1996). Det flerstämmiga klassrummet. Lund: Studentlitteratur. (249 s.)

Heith, Anne (2006). Texter - medier - kontexter. Lund: Studentlitteratur. (Kap. 1 och 4. 60 s.)

Molloy, Gunilla (2008). Reflekterande läsning och skrivning. Lund: Studentlitteratur. (358 s.)

Palmér, Anne och Östlund-Stjärnegårdh, Eva (2005). Bedömning av elevtext. En modell för analys. Stockholm: Natur och Kultur. (184 s.)

Skönlitteratur ca 200 sidor enligt undervisande lärares anvisningar.